

Яким чином нараховується пеня у разі самостійного виявлення платником податків заниження суми податкового зобов'язання за періоди до/з 01.01.2017?

ЗІР, категорія 138.02

Відповідно до п. 36.1 ст. 36 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами і доповненнями (далі – ПКУ) податковим обов'язком визнається обов'язок платника податку обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені ПКУ.

Виконанням податкового обов'язку визнається сплата в повному обсязі платником відповідних сум податкових зобов'язань у встановлений податковим законодавством строк (п. 38.1 ст. 38 ПКУ).

Крім випадків, передбачених податковим законодавством, платник податків самостійно обчислює суму податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені, яку зазначає у податковій (митній) декларації або уточнюючому розрахунку, що подається контролюючому органу у строки, встановлені ПКУ (п. 54.1 ст. 54 ПКУ).

Порядок нарахування пені визначено ст. 129 ПКУ.

Так, у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податку помилок відповідно до ст. 50 ПКУ пеня, передбачена ст. 129 ПКУ, не нараховується, якщо зміни до податкової звітності внесені протягом 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання, визначеного ПКУ (п. 129.9 ст. 129 ПКУ).

При нарахуванні суми податкового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, – після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, розпочинається нарахування пені (п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ).

Нарахування пені закінчується у день зарахування коштів на відповідний рахунок органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, та/або в інших випадках погашення податкового боргу та/або грошових зобов'язань (п.п. 129.3.1 п. 129.3 ст. 129 ПКУ). З урахуванням абзацу другого п. 129.4 ст. 129 ПКУ, що діє з 01.01.2017, на суми грошового зобов'язання, визначеного п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення у його сплаті, включаючи день погашення, із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

Вказаний порядок нарахування пені враховує зміни, внесені до ПКУ Законом України від 21 грудня 2016 року № 1797-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні», що набрав чинності з 01 січня 2017 року.

Отже, у разі самостійного виявлення платником податків або податковим агентом заниження податкового зобов'язання нарахування пені розпочинається після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання. Пеня нараховується за кожний календарний день прострочення грошового зобов'язання (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), включаючи день погашення, із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.